

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 24 czerwca 2004 r.

w związku z postępowaniem zgodnym z art. 81 Traktatu WE dotyczącym sprawy COMP/A.38549
– Belgijski Cech Architektów

(notyfikowana jako dokument nr K(2004) 2180)

(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)

(2005/8/WE)

Dnia 24 czerwca 2004 r. Komisja przyjęła decyzję o zastosowaniu art. 81 Traktatu WE. Stosownie do postanowień art. 30 rozporządzenia 1/2003, Komisja w niniejszym streszczeniu ogłasza nazwy stron oraz najważniejsze postanowienia decyzji, włącznie z nałożonymi sankcjami. Tym samym, Komisja bierze pod uwagę uzasadniony interes przedsiębiorstw w nieujawnianiu ich tajemnic handlowych. Wersja niepoufna pełnego tekstu decyzji przedstawiona jest do wglądu na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html w języku obowiązującym (NL) oraz w językach roboczych Komisji (FR, EN, DE).

TREŚĆ

(1) Rada Europejska na zebraniu w Lizbonie, w marcu 2000 r., uchwaliła program reformy ekonomicznej mający do 2010 r. uczynić z UE gospodarkę opartą na wiedzy, najbardziej konkurencyjną i najbardziej dynamiczną w świecie. Wolne zawody mają odgrywać ważną rolę w zwiększaniu konkurencyjności gospodarki europejskiej.

(2) Decyzja dotycząca tabeli najniższych wynagrodzeń Belgijskiego Cechu Architektów mieści się w ramach ogólnej polityki Komisji odnośnie szeroko pojętych usług, a szczególnie odnośnie usług świadczonych przez przedstawicieli wolnych zawodów. Pod tymże względem powołuje się na propozycje dyrektyw o świadczeniu usług⁽¹⁾ i o kwalifikacjach zawodowych⁽²⁾,

a także na komunikat Komisji w sprawie konkurencji w sektorze wolnych zawodów⁽³⁾. W komunikacie tym Komisja przyznaje, że część przepisów stosowanych w sektorze wolnych zawodów znajduje swe uzasadnienie, na przykład, przy niwelowaniu różnic stopnia poinformowania konsumentów i usługodawców. Komisja uważa jednakże, że w pewnych przypadkach mechanizmy bardziej przychylnie konkurencji niż istniejące przepisy, mogłyby i winne być stosowane.

(3) Sektor wolnych zawodów cechuje się, ogólnie rzecz biorąc, wysokim stopniem reglamentacji narzuconej przez Państwo lub zrzeszenia zawodowe. Istnieje pięć głównych kategorii przepisów o mocy restrykcyjnej, dotyczących sektora wolnych zawodów UE: i) ceny narzucone, ii) ceny zalecane, iii) przepisy w zakresie reklamy, iv) warunki dostępu i prawa zastrzeżone oraz v) przepisy dotyczące struktury przedsiębiorstw i praktyk wielodyscyplinarnych.

⁽¹⁾ Propozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady odnośnie świadczenia usług na rynku wewnętrznym, KOM(2004) 2.

⁽²⁾ Zmieniona propozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady odnośnie uznania zawodowych kwalifikacji (przedstawiona przez Komisję zgodnie z art. 250 ust. 2 Traktatu WE), KOM(2004) 317.

⁽³⁾ Raport w sprawie konkurencji w sektorze wolnych zawodów, KOM(2004) 83.

- (4) Ceny zalecane, podobnie jak ceny narzucone, wywierają znaczący negatywny wpływ na konkurencję. Przede wszystkim mogą ułatwiać koordynowanie cen pomiędzy usługodawcami. Mogą również wprowadzać w błąd konsumentów sugerując wysokość cen umiarkowanych. Choć prawdą jest, przynajmniej w teorii, że ceny zalecane mogą być źródłem użytecznych dla konsumentów informacji dotyczących średniego kosztu usług, to istnieją inne rozwiązania pozwalające na przekazywanie informacji odnośnie cen. I tak, publikowanie przez niezależne strony (takie jak organizacje konsumentów) informacji dotyczących ogólnie stosowanych cen lub informacji opartych na sondażach może stanowić dla konsumentów bardziej wiarygodną referencję i w mniejszym stopniu prowadzić do zniekształceń konkurencji.
- (5) Z inicjatywy krajowych organów ds. konkurencji, w Finlandii, Francji i Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii, dla usług architektonicznych, zniesiono już ceny zalecane.

STRESZCZENIE

- (6) Tabela najniższych wynagrodzeń została przyjęta przez Krajową Radę Belgijskiego Cechu Architektów w 1967 r. i wielokrotnie była poddawana aktualizacji, przy czym, w ostatniej aktualizacji w czerwcu 2002 r. określono ją jako „orientacyjną”. Tabela określa minimalną kwotę wynagrodzenia przysługującego architektowi, jako osobie pracującej na własny rachunek, za świadczone w Belgii usługi.
- (7) W dniu 3 listopada 2003 r. Komisja wystosowała do Cechu skargę. W ustawowym terminie Cech przedstawił swe uwagi i 9 lutego 2004 r. odbyła się rozprawa sądowa.
- (8) Komisja w swej decyzji przedstawia elementy dotyczące treści decyzji ustanawiającej tabelę, prawny kontekst na podstawie jakiego została ona podjęta oraz postawę Cechu, w oparciu o które Komisja uważa rozpatrywaną kwestię za szczególny przypadek decyzji podjętej przez zrzeszenie przedsiębiorstw, a mającej na celu ograniczenie konkurencji. Komisja dochodzi do tego wniosku,

pomimo że Cech określił tabelę wynagrodzeń jako „orientacyjną” i pomimo iż nie wszyscy architekci uznali tę tabelę za obowiązującą.

- (9) Elementy wskazujące na fakt, że tabela miała ograniczać konkurencję to między innymi, rozmyślnie normatywna konotacja nagłówka i uwagi we wstępie do tabeli oraz fakt, że Cech przez 18 lat przydzielał prace według sporządzonej przez niego umowy typowej, według której jedyną opcją określenia wynagrodzenia było odniesienie się do tabeli.
- (10) Mimo iż dla stwierdzenia naruszenia art. 81 ust. 1 Traktatu WE wystarczy, aby Komisja wykazała, że decyzja ustanawiająca tabelę wynagrodzeń miała na względzie ograniczenie konkurencji, Komisja zgromadziła również elementy świadczące o zastosowaniu, przynajmniej w pewnej mierze, tejże tabeli.
- (11) Według orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Wouters*⁽¹⁾, decyzja zrzeszenia przedsiębiorstw nie narusza art. 81 ust. 1 Traktatu jeśli, pomimo restrykcyjnych, nierozzerwalnie z nią związanych skutków w zakresie konkurencji, jest ona konieczna dla zagwarantowania rzetelnego wykonywania zawodu, w sposób w jaki jest on zorganizowany w Państwie Członkowskim, którego sprawa dotyczy. Komisja uważa, że ustanowienie przez Cech (zalecanej) tabeli najniższych wynagrodzeń nie może zostać uznane za konieczne do zagwarantowania rzetelnego wykonywania zawodu architekta.
- (12) W następstwie skargi Cech wycofał tabelę wynagrodzeń i przedsięwziął konieczne do zakomunikowania o tym środki. Skutkiem tego, Komisja wnioskuje, że naruszenie przepisów ustało z tym dniem. Komisja przedstawia również powody dla których uważa, że nałożenie grzywny w wysokości 100 000 EUR jest zasadne.
- (13) W dniu 14 czerwca 2004 r. komitet konsultacyjny przystał jednogłośnie na tekst projektu decyzji o zastosowaniu art. 81. W dniu 21 czerwca 2004 r. komitet konsultacyjny jednogłośnie przystał na proponowaną grzywnę. Uwagi funkcjonariusza ds. przesłuchań w sprawie procedury zostały przekazane komitetowi konsultacyjnemu.

⁽¹⁾ Sprawa C-309/99, *Wouters*, Zb.Orz. 2002, str. I-1577.